

ПРОВЕРЕНА
1954 г.

ПРОВЕРЕНА
1957 г.

най-малко единъ отъ първенците, Христо Димитровъ (приложение № 19), за когото сж знаели, че взималъ живо участие въ дѣлата на българските чети. Обаче, грамадното большинство се състояло отъ търговци и безврѣдни селяни, чийто единствено прѣстѫпление е било, че сж българи. Между тѣхъ се намирали четири жени, които сж убити ведно съ другите. Единственото дѣяние на милостъ, което може да се цитира, е освобождаването на 5 младежи, прѣдъ видъ тѣхната младостъ, слѣдъ като прѣдъ тѣхните очи сж били убити бащите имъ (показание на Благой Петровъ, приложение № 21). Нѣма да се спирате повече върху подробнотистъ на тая варварска касапница: тѣ сж достатъчно изложени въ притурката.

Тука трѣбва да прѣкъснемъ разказа, за да обяснимъ, че рано сутринъта въ петъкъ, 17 юлий, редовнитѣ български войски съ кавалерия и лека артилерия сж достигнали до Сересь, срѣщнали се съ милицията вънъ отъ града, побѣдили сж я и къмъ пладнѣ почнали да навлизатъ въ самия градъ. Останали сж били 60 или 70 български затворници. Тѣхните пазачи, изплашени отъ ордието, което чували недалечъ, рѣшили набѣрзо да довѣршатъ работата си. Но двама отъ затворниците (Ангеловъ и Лиминовъ) успѣли да съборятъ пазачите си и да избѣгатъ. Нѣкои отъ останалите били вързани; други били твърдѣ слаби или твърдѣ изплашени, за да се спасяватъ. Така по четирима — петима сж ги завеждали на клане. Но съчета тоя денъ била нерѣшителна: десетина най малко отъ плѣнените паднали между мъртвите тежко ранени, но все пакъ живи. Тѣ дошли до съзнание въ началото на слѣдпладната, разбрали, че тѣхните палачи сж избѣгали, че градътъ горѣлъ и че българските войски не били вече далечъ. Десетъ отъ тѣхъ излѣзли изъ улиците при нечувани усилия; осемъ имали достатъчно сили да достигнатъ най-послѣ на сигурно място у тѣхни съотечественици.

Комисията можа да види трима отъ тия българи, избѣгали при серското клане (Каранфиловъ, Димитровъ и Лазаровъ, приложения № № 18, 19, 20), които носѣха още слѣди отъ раните си. Тия рани, особено на главата и шията, не сж могли да бѫдатъ нанесени иначе, освѣнъ отъ близо. Слѣдитѣ отъ раните напомнятъ опита на единъ касапинъ, който е искалъ да заколи хора, както се колятъ овни. Показанията на тримата пострадали, дадени по отдељно, се съгласуватъ напълно. Разпитахме и четвърти свидѣтель, — малкиятъ Благой Петровъ (Приложение № 21), който е билъ освободенъ. Ние се сдобихме, освѣнъ това, и съ писменитѣ показания, придружени съ фотографии на раните, на други трима прѣживѣли съчета и намѣрили убѣжище далечъ въ вжтрѣшността на България (в. Приложения № 56 и 57), кѫдето ни бѣ невѣзможно да отидемъ. Между тѣхъ е билъ и Георги Бѣлевъ, високонравственъ протестантинъ, за когото американските мисионери въ Самоковъ дадоха блѣстящи похвали. Писменитѣ показания на двамата маже, избѣгали,